

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

О. Б. Жильцов

« 04 » 12 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО:
ХУДОЖНІЙ ТЕКСТИЛЬ

для студентів напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво*»
освітнього рівня першого (бакалаврського)

Київ – 2018

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1348/18
(підпис) (прізвище, ініціали)
« 04 » 12 2018 р.

Розробник: Прохорова Наталія Анатоліївна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Прохорова Наталія Анатоліївна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.

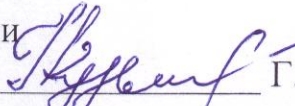
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 8 від «30» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва О.В.Школьна

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

«___» _____ 2018 р.

Гарант освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» Г. В. Кузьменко

Робочу програму перевірено
«___» _____ 2018 р.

Заступник директора
з науково-методичної та навчальної роботи А. О. Таранник

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___»__20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___»__20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___»__20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___»__20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
Вид дисципліни	Обов'язкова			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60			
Курс	4		4	
Семестр	7	-	7	-
Кількість змістовних модулів з розподілом:	2	-	2	-
Обсяг кредитів	2	-	2	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	-	60	-
Аудиторні	28	-	8	-
Модульний контроль	4	-	-	-
Семестровий контроль	-	-	-	-
Самостійна робота	28	-	52	-
Форма семестрового контролю	залік	-	залік	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності. Формування системи знань та умінь, необхідних для художнього розпису тканини, навичок застосування різних матеріалів і технік розпису при виконанні практичних завдань.

Завданням вивчення навчальної дисципліни є набуття базових знань з дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво: Художній текстиль», а саме:

- знань, вмінь та навичок з художнього розпису тканини;
- ознайомлення з основними напрямками художнього розпису тканини та сучасними досягненнями у вивченні кольору та кольорових явищ;
- засвоєння основних понять декоративного розпису, взаємодії світла і кольору;
- формування цілісного уявлення про художньо-естетичні та формотворчі якості кольору;
- розвиток художнього смаку та створення гармонійного кольорового зображення у композиціях;
- придбання практичних навичок в роботі з кольором в художньому розпису тканин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні	ЗК 1	Світоглядна: знання предметної області і розуміння специфіки

компетентності		професії; усвідомлення рівних можливостей з гендерних питань; здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; здатність бути критичним та самокритичним.
	ЗК 2	Громадянська: здатність діяти на підставі етичних суджень; здатність працювати у команді; уміння мотивувати людей і досягати спільних цілей; здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми незалежно від їх походження та особливостей культури при вирішенні питань будь-якого рівня складності; відповідально ставитися до своїх завдань і обов'язків.
	ЗК 3	Комунікативна: здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою; здатність спілкуватися другою (іноземною) мовою; здатність до фахового спілкування з непрофесіоналами в галузі візуального мистецтва та художньої творчості.
	ЗК 6	Самоосвітня: здатність до самонавчання та самоосвіти як умови професійного самозростання та самовдосконалення.
	ЗК 7	Універсальна: здатність самостійно виявляти, висувати й вирішувати проблеми, планувати та розподіляти час; здатність застосовувати знання на практиці, приймати обґрунтовані рішення; готовність адаптуватися і діяти у нових ситуаціях, виявляти і брати на себе ініціативу, підтримувати та зміцнювати дух підприємництва, об'єктивно здійснювати самооцінку та оцінювати якість роботи інших.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1	Організаційна: здатність до організації та проведення творчих заходів мистецького спрямування; готовність до самостійної розробки та реалізації авторських проєктів у галузі художньої діяльності; здатність до співпраці з митцями та фахівцями інших спеціальностей в організації та виконанні оригінальних творчих проєктів у складі групи.
	ФК 2	Естетико-культурологічна: здатність до естетизації середовища та активної участі у соціокультурному житті; здатність виявляти художні знання, які відображають видову специфіку та взаємодію візуальних мистецтв; здатність до формування сучасного художньо-творчого мислення, застосування набутих знань на практиці.
	ФК 3	Особистісно-креативна: здатність до самостійного прийняття сміливих рішень, генерування нових оригінальних ідей для досягнення творчих цілей; здатність до самокритики задля бажання досягти успіху.
	ФК 4	Художньо-творча: здатність до самовираження у галузі: станкового живопису, вільної, друкованої та комп'ютерної графіки, художньої кераміки, текстилю.
	ФК 6	Практична: здатність застосовувати здобуті знання на практиці, розв'язувати складні задачі в галузі виставкової, галерейної, мистецької, викладацької діяльності

3. Результати навчання за дисципліною

Знати: різноманітні прийоми, методи роботи над творчими завданнями з художнього розпису тканин, використанням особливостей національних традицій школи образотворчого мистецтва.

Практичні навички і вміння: Вміти створювати атмосферу творчого підходу для роботи над завданням, використовуючи при цьому класичні зразки. Вміти аналізувати, визначати технічні прийоми виконання завдання та методичні прийоми наочного пояснення завдання.

Програмні результати навчання:

Код	Значення програмного результату
ПРН 1	Здатність діяти в соціумі з урахуванням світоглядних орієнтирів інших членів суспільства, організувати самостійне навчання і працю.
ПРН 2	Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, спрямовувати власну творчість на актуальні проблеми соціуму, дотримуватися етичних принципів у професійній діяльності.
ПРН 3	Володіння методами міжособистісних комунікацій, дотримуючись норм толерантності. Здатність до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології.
ПРН 4	Володіння знаннями в галузі сучасних інформаційних технологій, здатність застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН 5	Здатність здійснювати мистецьку та культурно-просвітницьку діяльність.
ПРН 6	Здатність до навчання та самостійної науково-дослідної діяльності
ПРН 7	Знання сучасних наукових досягнень, в тому числі у міждисциплінарній галузі, здатність вести самостійну дослідницьку діяльність у галузі мистецтва на базі отриманих знань з фахових дисциплін
ПРН 8	Уміння брати на себе функції лідера у колективі, організовувати роботу художніх колективів, виконувати оригінальні творчі проекти, проводити майстер-класи, дискусії на мистецьку тематику.
ПРН 9	Уміння використовувати характерні особливості художньо-образної мови різних видів та жанрів візуального мистецтва мистецтва, розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини.
ПРН 10	Уміння генерувати та втілювати нові оригінальні ідеї для досягнення творчих цілей. Готовність підвищити рівень власних професійних компетентностей, вивчати досвід роботи провідних зарубіжних та українських митців.
ПРН 11	Уміння здійснювати індивідуальну та брати участь у колективній експозиційній, галерейній, музейній діяльності, створювати творчі проекти, метою яких є демонстрування мистецького потенціалу країни на міжнародній арені, ознайомлення з вітчизняним культурним спадком світової спільноти.
ПРН 13	Здатність розвивати в собі задатки керівника у співпраці з членами творчого колективу, спрямовувати діяльність команди на виконання поставлених завдань, досягнення задуму та мети мистецького проекту.
ПРН 14	Готовність реалізовувати на практиці власну концепцію творчого проекту, спираючись на передовий досвід вітчизняних і зарубіжних митців, здатність застосовувати набуті теоретичні та практичні знання і навички.
ПРН 15	Володіння фаховою термінологією, методами та прийомами професійної діяльності, здатність відповідати за результати своєї праці.

ПРН 16	Знання етичних, соціальних норм та прав людини, готовність до професійної діяльності у соціокультурному житті.
ПРН 17	Здатність взаємодіяти з оточуючим соціальним середовищем, будувати партнерські стосунки на засадах толерантності, взаємоповаги та співтворчості.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Основи композиції та стилізації. Колорит							
Тема 1. Загальні види ручного розпису тканин. Техніки, матеріали для батика, їх властивості. Розпис тканин в Україні Основи композиції у батіку. Настрій і колорит у художньому творі.	13			6			7
Тема 2. Декоративна композиція на асоціації	15			8			7
Модульний контроль	2						
Разом	30			14			14
Змістовий модуль II. Технологія виготовлення декоративного панно							
Тема 3. Композиція для панно, платка з мотивами вітражу	13			6			7
Тема 4. Декоративна композиція за вільною темою	15			8			7
Модульний контроль	2						
Разом	30			14			14
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	60			28			28

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Основи композиції та стилізації. Колорит							
Тема 1. Загальні види ручного розпису тканин. Техніки, матеріали для батика, їх властивості. Розпис тканин в Україні Основи композиції у	8						8

батику. Настрій і колорит у художньому творі.							
Тема 2. Декоративна композиція на асоціації	10						10
Модульний контроль							
Разом	18						18
Змістовий модуль II. Технологія виготовлення декоративного панно							
Тема 3. Композиція для панно, платка з мотивами вітражу	22			8			14
Тема 4. Декоративна композиція за вільною темою	20						20
Модульний контроль							
Разом	42			8			34
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	60			8			52

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Основи композиції та стилізації. Колорит

Тема 1. Загальні види ручного розпису тканин. Техніки, матеріали для батика, їх властивості. Розпис тканин в Україні. Основи композиції у батика. Настрій і колорит у художньому творі (6 год.)

Короткі історичні відомості про виникнення та розвиток батика. Місце та роль батика у сучасному декоративно-прикладному мистецтві.

Види ручного розпису тканин. Матеріали для батика, їх властивості. Інструменти та пристосування. Правила безпечної роботи та санітарно-гігієнічні вимоги. Організація робочого місця. Ознайомлення з технологіями ручного розпису тканин.

Мета і завдання курсу. Зв'язок курсу з іншими фаховими дисциплінами художнього циклу.

Інструменти та матеріали: резерв, олівець, фарби по батика, підрамник, степлер, тканина. Оцет, палітра, пензлі, гумові рукавички, плівка для захисту стола, праска.

Мета: ознайомити студентів з композицією у декоративно-текстильному просторі та художнім розписом тканини у техніці «холодний батик»; навчитися створювати організаційне розміщення на площині певних предметів в єдине композиційне ціле, підчинивши цьому додаткові деталі.

Завдання: відтворення ідейно-образного змісту за допомогою художніх і технічних прийомів; виконання композиційного рішення сюжетів на прикладах робіт видатних майстрів у техніці батик.

1 етап роботи: створення ескізу на задуману тему.

2 етап роботи: знайомство з рідкими та густими резервами; вивчення технології варіння резерву у домашніх умовах; нанесення рисунка на формат 50х60 з подальшим зображенням у відповідності до ескізу під наглядом викладача.

3 етап роботи: розпис тканини фарбою з використанням ефектів

4 етап роботи: завершальний етап роботи. Висушування.

Література: [1,2,3,4,5]

Додаткова: [1,2,3,4,5]

Тема 2. Декоративна композиція на асоціації (8 год.)

Інструменти та матеріали: резерв, олівець, фарби по батику, підрамник, степлер, тканина. Оцет, палітра, пензлі, гумові рукавички, плівка для захисту стола, праска.

Мета: ознайомлення з основними прийомами техніки художнього розпису тканини, формування системи знань та умінь, необхідних для художнього розпису тканини, навичок застосування різних матеріалів і технік розпису при виконанні практичного завдання.

Завдання: знайти оригінальне композиційне рішення з різними прийомами роботи по тканині, розкрити задум твору за допомогою колористичної гами.

1 етап роботи: створення ескізу за задуманою темою.

2 етап роботи: нанесення рисунка на формат 50х60 з подальшим зображенням у відповідності до ескізу під наглядом викладача.

3 етап роботи: розпис тканини фарбою у техніці за вибором студента

4 етап роботи: завершальний етап роботи. Висушування.

Література: [1,2,3,4,5]

Додаткова: [1,2,3,4,5]

Змістовний модуль II. Технологія виготовлення декоративного панно

Тема 3. Композиція для панно, платка з мотивами вітражу (6 год.)

Інструменти та матеріали: резерв, олівець, фарби по батику, підрамник, степлер, тканина. Оцет, палітра, віск, пензлі, гумові рукавички, плівка для захисту стола, праска, папір для зняття воску.

Мета: ознайомлення з основами створення панно в техніці холодного батику з мотивами вітражу, формування естетичного смаку та культури естетичного сприйняття.

Завдання: знайти оригінальне композиційне рішення, розкрити задум твору за допомогою колористичної гами; виконати композиційне рішення сюжету на прикладах робіт видатних майстрів в техніці холодний батик.

1 етап роботи: створення ескізу на задуману тему.

2 етап роботи: нанесення рисунка на формат розміром 80х80 з подальшим зображенням у відповідності до ескізу під наглядом викладача.

3 етап роботи: розпис тканини фарбою з використанням ефектів.

4 етап роботи: завершальний етап роботи. Висушування.

Література: [1,2,3,4, 5]

Додаткова: [1,2,3,4,5]

Тема 4. Декоративна композиція за вільною темою (8 год.)

Інструменти та матеріали: резерв, олівець, фарби по батику, підрамник, степлер, тканина. Оцет, віск, палітра, пензлі, піпетки, гумові рукавички, плівка для захисту стола, праска, папір для зняття воску.

Мета: формування системи знань та умінь, необхідних для художнього розпису тканини, навичок застосування різних матеріалів і технік розпису при виконанні практичного завдання.

Завдання: виконати декоративну композицію за вільною темою з рішенням сюжетів на прикладах робіт видатних майстрів у техніці батику.

1 етап роботи: створення ескізу на задуману тему.

2 етап роботи: нанесення резерву і просушити за допомогою фена.

3 етап роботи: розпис композиції фарбами.

4 етап роботи: детальний розпис композиції.

5 етап роботи: нанесення контурів в залежності від кольорової гами.

Завершення роботи.

Література: [1,2,3,4, 5]

Додаткова: [1,2,3,4,5]

6. Контроль навчальних досягнень студентів

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування семінарських занять	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування практичних занять	1	7	7	7	7
Робота на семінарському занятті	10	Не передбачено навчальним планом			
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	Не передбачено навчальним планом			
Виконання завдань для самостійної роботи (оцінюється як творча)	30	2	60	2	60
Модульний контроль (перегляд)	25	1	25	1	25
Разом		-	112	-	112
Максимальна кількість балів:		224			
Розрахунок коефіцієнта:		$224 : 100 = 2,24$			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I. ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ ТА СТИЛІЗАЦІЇ. КОЛОРИТ

1. Ознайомитись з техніками, матеріали для батика, їх властивостями. Спільне та відмінне між писанкарством і батиком в історичному й технологічному аспектах. Розписи тканин Україні. Історична роль жінки в батикуванні та створенні писанок. Символіка. Техніки батика: холодний, гарячий, вузликовий. Ознайомитись з поняттям «колорит картини». Послідовність виконання розпису. Копіювання зразків. Технологічні прийоми. Методичні пояснення. Завершальний етап роботи. Копія зразка майстра 30 б.
2. Виконати декоративну композицію на асоціації у розмірі 45х45 см. 30 б.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ТЕХНОЛОГІЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ДЕКОРАТИВНОГО ПАННО

3. Виконати платок у техніці «гарячий батик» методом пошарового розпису 30 б.
4. Виконати шарф у техніці холодний батик 30 б.

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. своєчасність виконання;
2. повнота обсягу виконання;
3. якість виконання;
4. самостійність виконання;
5. виявлення ініціативності;
6. виявлення творчого підходу.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється по закінченні модуля у вигляді перегляду робіт за визначений період за елементами змістового модулю.

Критерії оцінювання	Кількість балів
Роботи відповідають завданням, оригінальні за композицією, охайні.	21 – 25
Роботи відповідають завданням, відчувається творчий підхід до виконання, але є несуттєві недоліки в композиційних побудовах.	17 – 20
Достатній рівень виконання композиції, проте є суттєві композиційні недоліки, невдалий вибір прийомів.	13 – 16
Роботи частково відповідають завданням, невдалий вибір прийомів, значні технічні помилки.	9 – 12
Низький рівень виконання робіт. Невиразність композиції, відсутність цілісності мотиву, неохайність виконання.	5 – 8
Роботи не відповідають завданням, роботи неохайні, значні композиційні та технічні, технологічні помилки, не завершені.	1 – 4

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

У 7 семестрі з дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво: художній текстиль» навчальним планом передбачено підсумковий модульний контроль (залік), який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом півріччя.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

У 7 семестрі з дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво: художній текстиль» навчальним планом передбачено підсумковий модульний контроль (залік), який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом півріччя.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре Добре	82-89 75-81
Задовільно Достатньо	69-74 60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична картка дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво: художній текстиль»

Модулі	Змістовий модуль І		Змістовий модуль ІІ	
Назва модуля	Основи композиції та стилізації. Колорит		Технологія виготовлення декоративного панно	
Кількість балів за модуль	112 балів		112 балів	
Теми лекцій				
Теми практичних занять	2. Загальні види ручного розпису тканин. Техніки, матеріали для батика, їх властивості. Розпис тканин в Україні. Основи композиції у батiku. Настрій і колорит у художньому творі. (3 балів за відвідування + 10 балів за роботу = 13 балів)	3. Декоративна композиція на асоціації (4 балів за відвідування + 10 балів за роботу = 14 балів)	4. Композиція для панно, платка з мотивами вітражу (3 балів за відвідування + 10 балів за роботу = 13 балів)	5. Декоративна композиція за вільною темою (4 балів за відвідування + 10 балів за роботу = 14 балів)
Самостійна робота	П 6.2. (30 балів)	П 6.2. (30 балів)	П 6.2. (30 балів)	П 6.2. (30 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота № 2 (25 балів)	
Підсумковий рейтинговий бал	224 балів (коефіцієнт успішності: 224 ÷ 100 = 2,24)			

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Абишева С. И. Цветоведение : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / С. И. Абишева – Павлоград, 2009. – 116 с.: цв. ил. (наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2586/>)
2. Даглідиян К. Т. Декоративная композиция: учебн. пособие / К. Т. Даглідиян. Изд. 2-е, перераб. и доп. – Ростов н/Д.: Феникс, 2010. – 312, [1] с., ил., [32] л. ил. – (Высшее образование) (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/4125/>).
3. Логвиненко Г. М. Декоративная композиция: учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по специальности 030800 «Изобразительное искусство» / Г. М. Логвиненко. – М.: Гуманитар изд. центр ВЛАДОС, 2005. – 144 с.: ил. (Изобразительное искусство) (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/2831/>)
4. Молотова В.Н. Декоративно-прикладное искусство: учебное пособие / В.Н. Молотова. – 2-е изд. испр. и доп.- М.: ФОРУМ, 2013. – 288 с. – (Профессиональное образование) (Наявний в бібліотеці Університету в 3-х примірниках).
5. Синеглазова М. О. Батик / М. О. Синеглазова. – М.: Издательский Дом МСП, 2004. – 104 с. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/2819/>)

Додаткова:

1. Алферов Л. Технологии росписи ткани /Л. Алферов - Ростов – на – Дону: «Феникс», 2000. – 165 с.
2. Дворкина И. А. Батик. Горячий. Холодный. Узелковый./ И. А. Дворкина – М.: ОАО Издательство «Радуга», 2002. – 160с.
3. Кириченко М. А. Український народний декоративний розпис; Навч. Посіб. – / М. А. Кириченко – К.: Знання – Прес, 2006. – 228 с.
4. Кугай К. Б. Англо-український термінологічний тлумачний словник з дизайну та текстилю / К. Б. Кугай – К.: КНУТД, 2012. – 312 с.
5. Миронова Л. Н. Цвет в изобразительном искусстве / Л. Н. Миронова – Мн.: Беларусь, 2002.- 151 с.